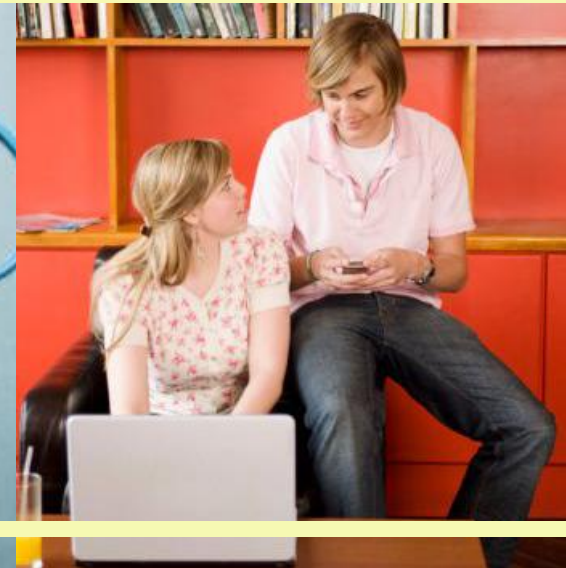
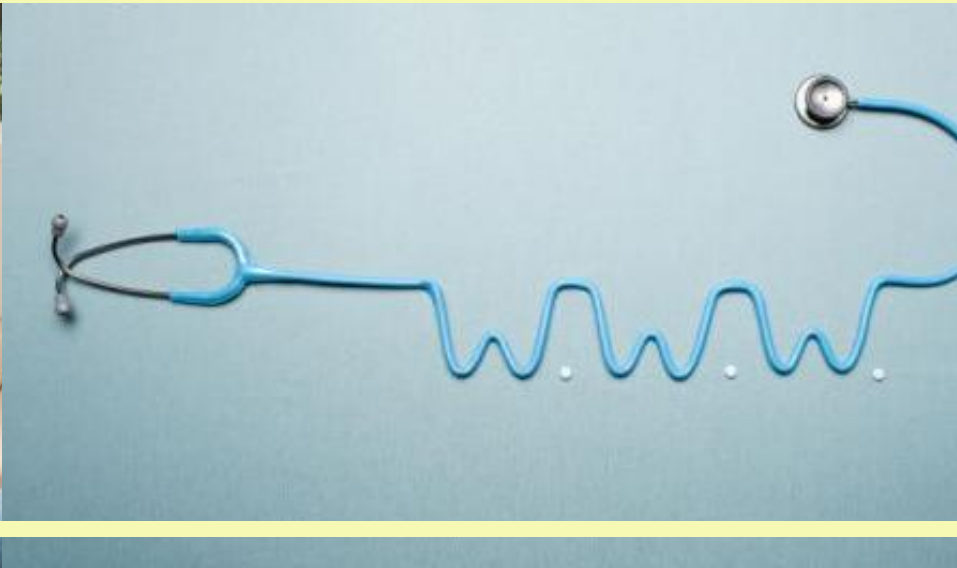

Jongeren en internet

Jongeren en internet

OIVO, januari 2010

OIVO

Onderzoeks- en Informatiecentrum
van de Verbruikersorganisaties

Agenda

1. Doelstellingen
2. Methodologie
3. Jongeren en internet
4. Conclusies
5. Aanbevelingen

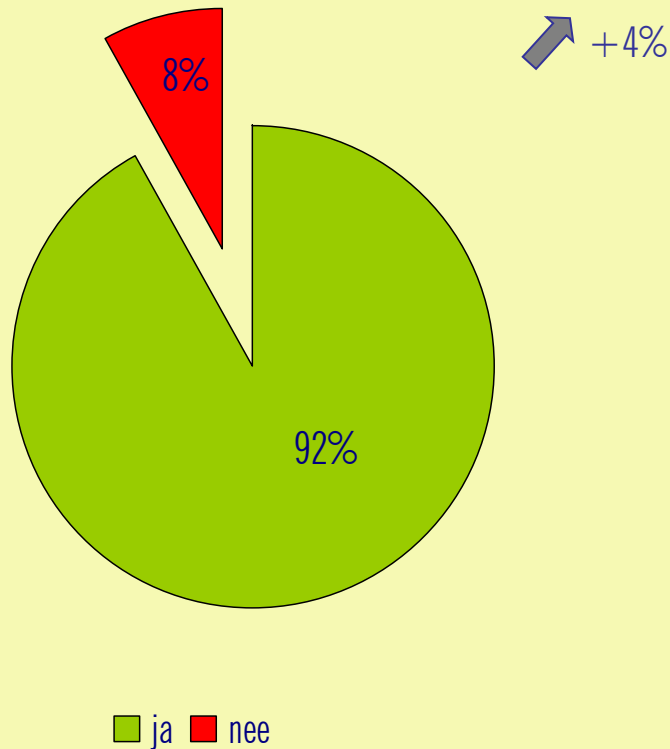
Doelstellingen

- Het doel van deze studie is een evaluatie van het internetgedrag van jongeren en van de bijbehorende risico's.
- Verschillende elementen worden geanalyseerd:
 - Gebruik van het internet en frequentie van het gebruik
 - Plaats van het gebruik en de beslissing van internetaansluiting
 - Activiteiten en online
 - Ouderlijk toezicht
 - Veiligheidsgevoel

Methodologie

- Field : 2.600 kwantitatieve enquêtes (50'-60') bij Franstalige en Nederlandstalige leerlingen van het lager en secundair onderwijs (10-17 jaar) in scholen in heel België, door het OIVO afgenomen in de klas in de periode februari - maart 2009.
- Aselecte gelaagde gecorrigeerde steekproef (voor het globale resultaat).
- De resultaten hebben een gepaste statistische bewerking ondergaan
- De totale foutmarge op de steekproef bedraagt 1,97%.
- Enkel de betekenisvolle resultaten worden voorgesteld.

Internetgebruik

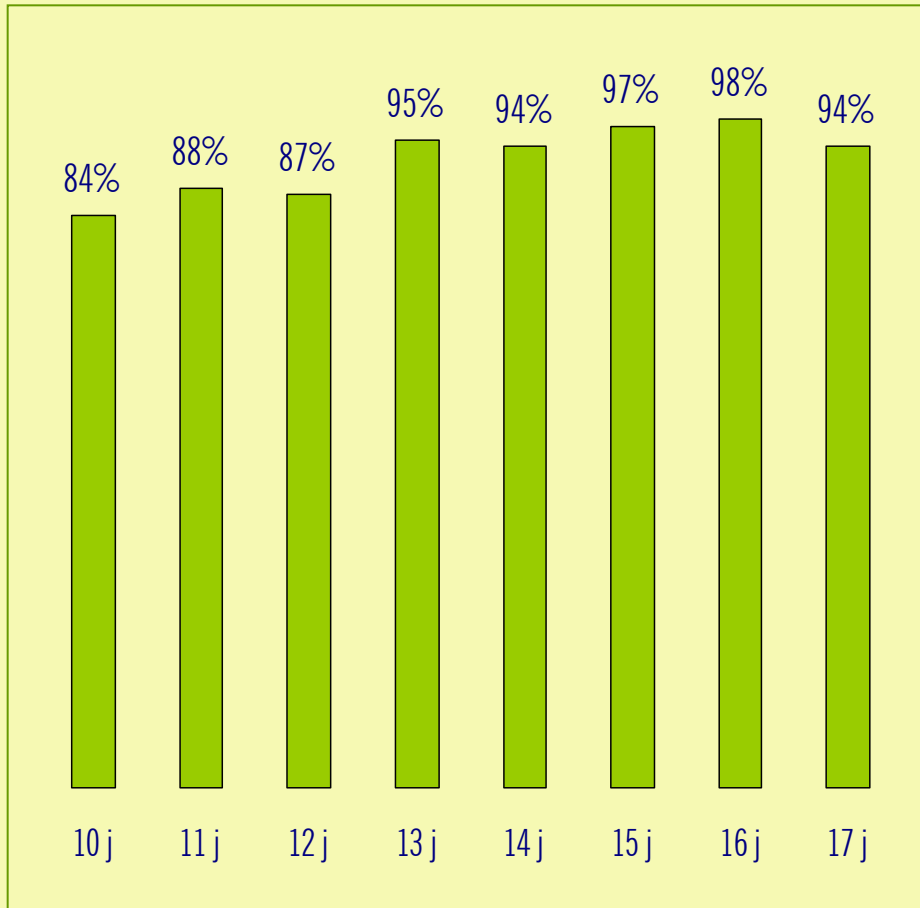

➤ Surf je wel eens op het internet?

- Meer dan 9 op 10 jongeren surfen op het internet, een toename met 4% in vergelijking met 2007.
- In het technisch secundair (+4%) en beroepssecundair onderwijs (+5%) is het aantal (nog) hoger.
- In Brussel wordt minder gesurft (-11%), in Vlaanderen meer (+3%). Franstalige jongeren surfen minder (-4%), Nederlandstalige meer (+3%)
- Jongeren uit lage sociale groepen surfen minder (-3%), jongeren uit hoge sociale groepen meer (+3%).
- Jongeren uit eenoudergezinnen met vader of moeder surfen meer (respectievelijk +8% en +4%), jongeren uit gezinnen met co-ouderschap minder (-6%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Internetgebruik - verschillen volgens leeftijd

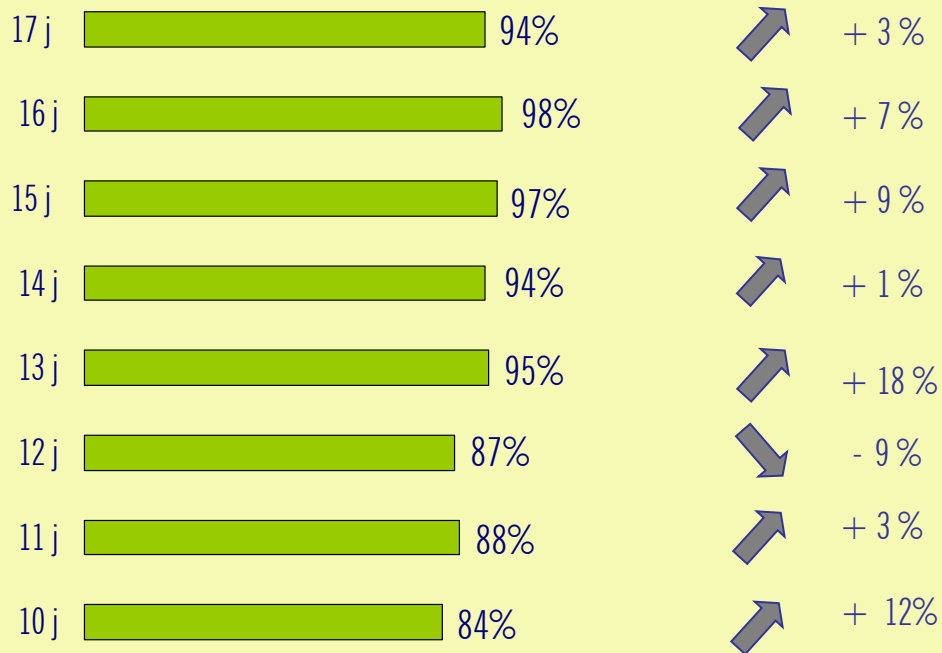
➤ Surf je wel eens op het internet?

- De cijfers tonen aan dat alle leeftijdsgroepen zeer actief zijn online. Bij de 10-jarigen gaat het al over meer dan 4 op 5.
- Eenmaal in het secundair onderwijs wordt er een flinke sprong gemaakt. Op 13 jaar zijn bijna alle jongeren actief op het internet. De hoogste cijfers zijn er voor de 15- en 16-jarigen.
- In het secundair onderwijs is het percentage niet-gebruikers kleiner dan de 10% die doorgaans bestempeld worden als uitgesloten van het internet.

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Evolutie internetgebruik - verschillen volgens leeftijd

Evolutie in vergelijking met 2007

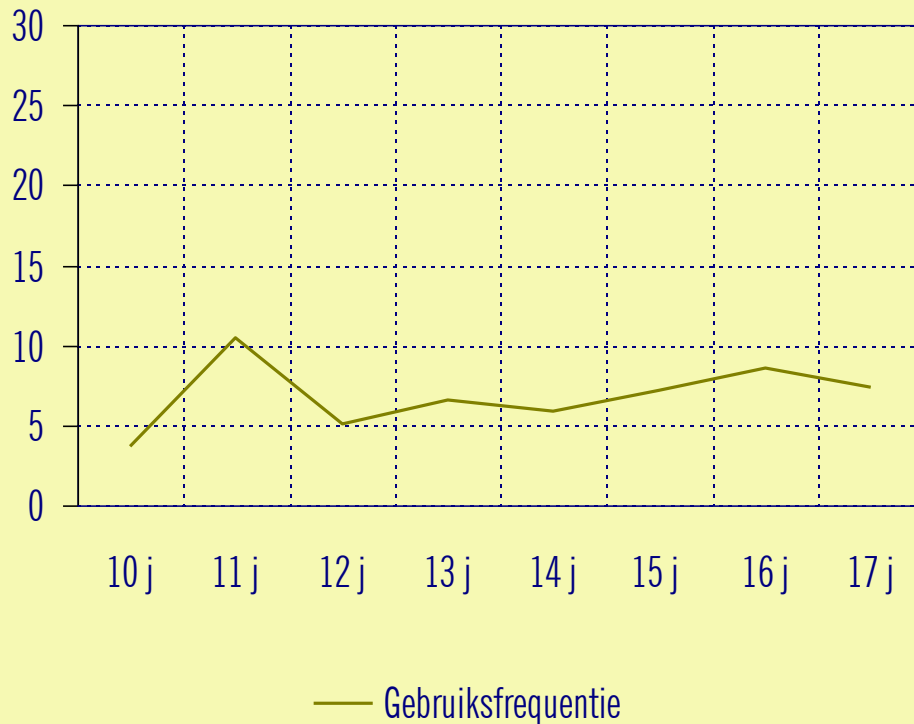

➤ Surf je wel eens op het internet?

- Behalve door de 12-jarigen wordt er op alle leeftijden door een grotere groep gesurft dan in 2007.
- De grootste stijging vindt plaats bij de jongste leeftijdsgroep en bij de leerlingen die begonnen zijn aan het middelbaar onderwijs.

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Gebruiksfrequentie internet - verschillen volgens leeftijd

➤ Hoeveel keer ben je deze week op het internet geweest?

- De jongeren beweren dat ze gemiddeld 6,9 keer per week op het net surfen. Dat is een daling tegenover 2007 (9,5 keer).
- De gebruiksfrequentie varieert met de leeftijd. Tussen 14 en 16 jaar stijgt de frequentie naar 9 maal per week.
- Bij de 10- en 12-jarigen is de frequentie het laagst, maar de hoogste weekfrequentie van alle leeftijden wordt opgetekend door de leeftijdsgroep ertussen: de 11-jarigen surfen wekelijks gemiddeld 11 maal op internet.
- Vanaf de leeftijd van 16 jaar neemt de frequentie lichtjes af.

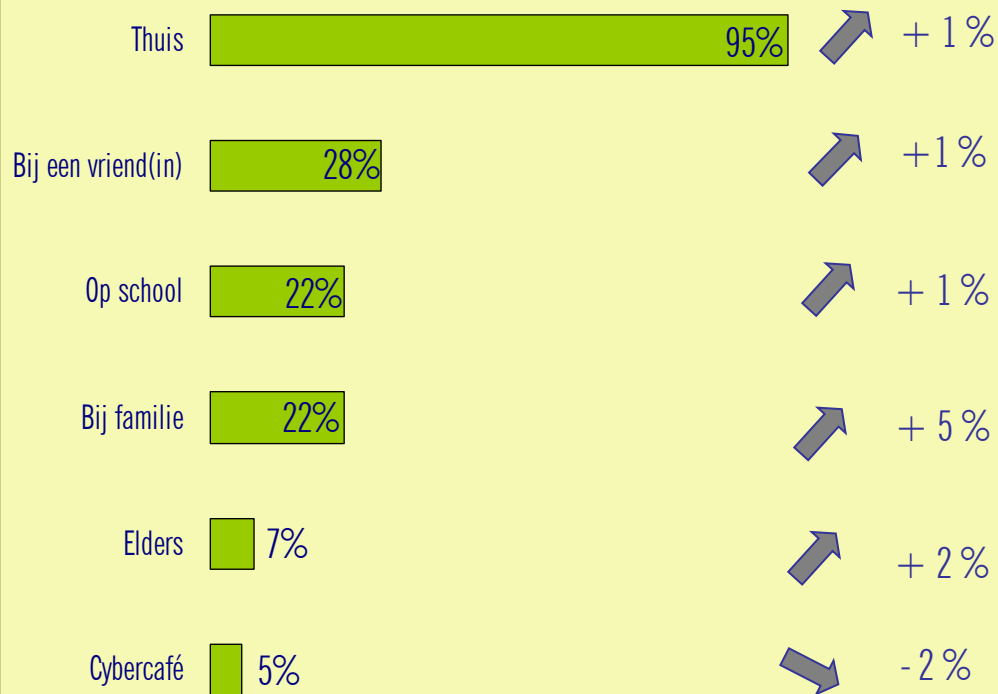
Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die op het internet surfen

Internetgebruik en gebruiksfrequentie - overzicht verschillen volgens profiel

Internetgebruik en frequentie	Hoogste gebruiksfrequentie	Laagste gebruiksfrequentie
<p>Internetgebruik (92% van de jongeren surft op het internet)</p>	<p>De meisjes (95%) De jongeren in het secundair technisch onderwijs (96%) en beroepsonderwijs (97%) De jongeren in het 3de-4de secundair (97%) en 5de-6de secundair onderwijs (96%) De Nederlandstalige jongeren (95%) De jongeren die deel uitmaken van een gezin met 3 en met 4 personen (resp. 99% en 95%) De jongeren in een eenoudergezin met vader (100%) of moeder (96%) Jongeren die behoren tot de hoge sociale groep (95%)</p>	<p>De jongens (89%) De jongeren in het basisonderwijs (86%) De Brusselse jongeren (81%) en de jongeren die wonen in kleine Waalse dorpen (87%) De Franstalige jongeren (88%) De jongeren in een gezin met co-ouderschap (86%) Jongeren die behoren tot de lage sociale groep (89%)</p>
<p>Weekfrequentie (gemiddeld 6.9 maal per week)</p>	<p>Jongeren die deel uitmaken van een gezin met 5 personen (12.5)</p>	<p>De meisjes (5.1) De 10- en 12-jarigen (3.7 en 5.1) Jongeren in een gezin met 2 personen (3.7) en een gezin met 6 personen of meer (5.3) Jongeren uit kleine Waalse dorpen (4.1)</p>

Plaats van internetgebruik

Evolutie in vgl met 2007

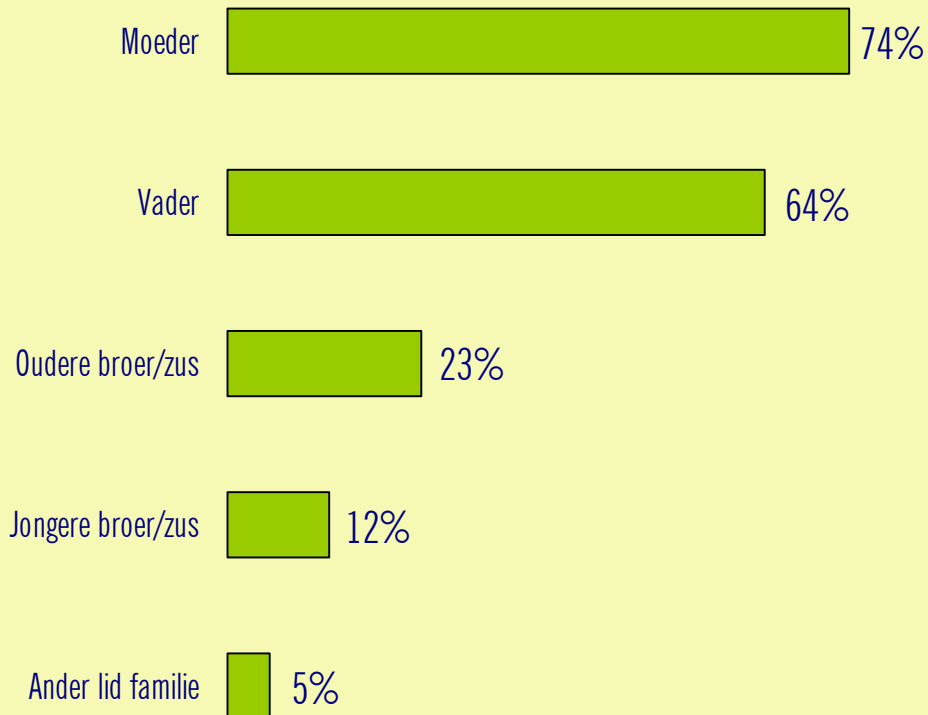

➤ Waar gebruik je het internet?

- Bijna alle jongeren surfen thuis, maar ook, in mindere mate, bij vrienden of een familielid en op school. Een grote meerderheid van de gezinnen met kinderen ten laste beschikt vandaag thuis over een pc.
- De ontwikkeling van ICT-vaardigheden werd de voorbije jaren onderdeel van de schoolcurricula. De scholen zijn ook steeds beter uitgerust met computermateriaal, vooral aan Nederlandstalige kant (slechts 6% van de Brusselse jongeren surft ook op school).
- De populariteit van het cybercafé daalt verder, maar de jongens en de jongeren uit lage sociale groepen (8%) en vooral de jongeren uit eenoudergezinnen met vader (20%) blijven er meer gebruik van maken.

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Beslissing internetaansluiting

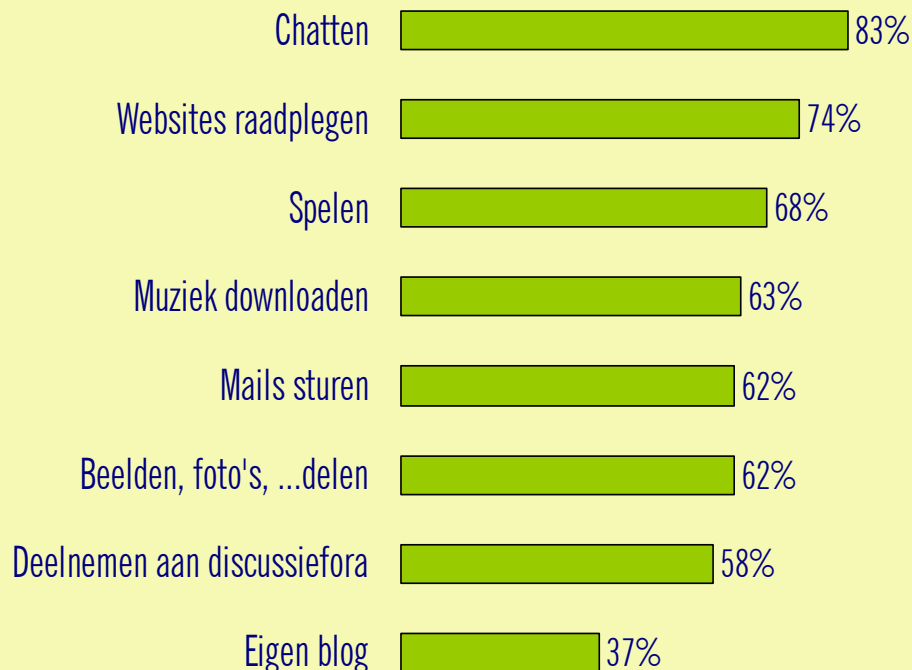

➤ Wie heeft beslist om thuis een internetaansluiting te nemen?

- Het zijn doorgaans de ouders die beslissen om thuis een internetaansluiting te laten installeren en in de eerste plaats – geldig voor bijna 3 op 4 van de ondervraagde jongeren! - de moeder.
- Oudere broers en zussen beslissen in bijna 1 op 4 gevallen.
- Bij Nederlandstalige jongeren spelen de ouders een grotere rol dan gemiddeld (vooral de moeder), bij Franstalige jongeren een ander familielid (oudere/jongere broer/zus of andere).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die thuis over internet beschikken

Activiteiten online

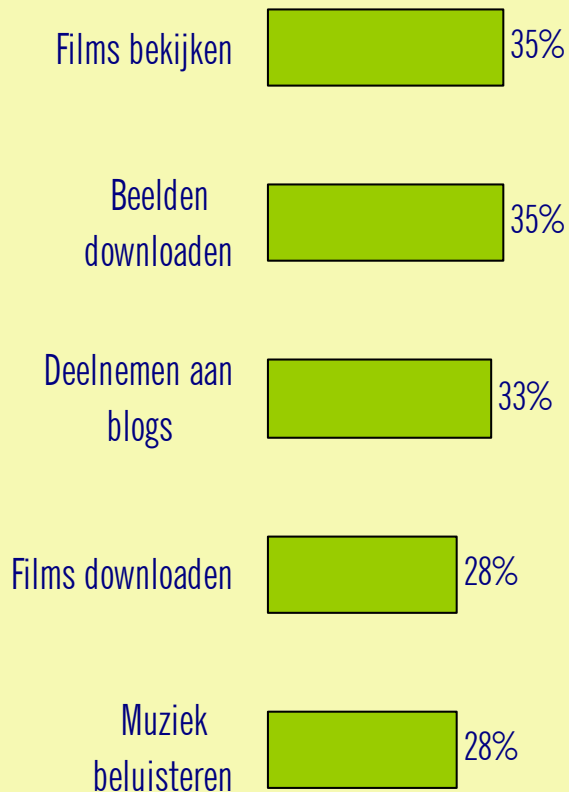

➤ Wat doe je op het internet ?

- Chatten is nog steeds de meest beoefende activiteit: meer dan 8 op 10 jongeren doet het.
- Veel jongeren, 3 op 4, bezoeken websites.
- Populair zijn verder spelen, muziek downloaden, mails sturen en beelden, foto's, ... delen.
- Jongeren laten ook graag hun stem horen op discussieforums!

Basis: jongeren van 10 tot 17jaar die het internet gebruiken

Activiteiten online

➤ Wat doe je op het internet ?

- (Meer dan) 1 op 3 jongeren hebben een eigen blog en/of voegen inhoud toe aan de blogs van anderen.
- Films worden minder gedownload dan bekeken, beelden (foto's, ...) veel minder gedownload dan gedeeld, maar muziek wordt meer gedownload dan online beluisterd.

Basis: jongeren van 10 tot 17jaar die het internet gebruiken

Verschillen volgens profiel

- **Chatten (83% van de jongeren):**
 - Franstaligen chatten gemiddeld een weinig minder, Nederlandstaligen een weinig meer. Opvallend is dat de 10- en 13-jarigen minder dan gemiddeld chatten (respectievelijk 60% en 73%), de 14-jarigen gemiddeld meer (92%). Als er gechat wordt, gebeurt het gemiddeld **7 maal per week**.
- **Websites raadplegen (74%):**
 - Oudere jongeren (vanaf 14 jaar) en jongeren uit het algemeen secundair (82%) en technisch secundair onderwijs (90%) doen het meer, jongeren uit het lager onderwijs minder (49%). Waalse jongeren doen het meer, Brusselse (55%) minder. Jongeren afkomstig uit hoge sociale groepen doen het meer. Gemiddeld gebeurt het **19 maal per week**.
- **Spelen (68%):**
 - Jongens spelen meer online (75%), meisjes minder (61%). Jongeren uit het lager onderwijs (90%) en de eerste twee jaren van het secundair onderwijs (73%) doen het ook meer. Oudere jongeren doen het minder (55% 3de-4de secundair, 54% 5de-6de secundair), net zoals jongeren uit het technisch secundair onderwijs (45%). Gemiddeld spelen jongeren **4 maal per week**.

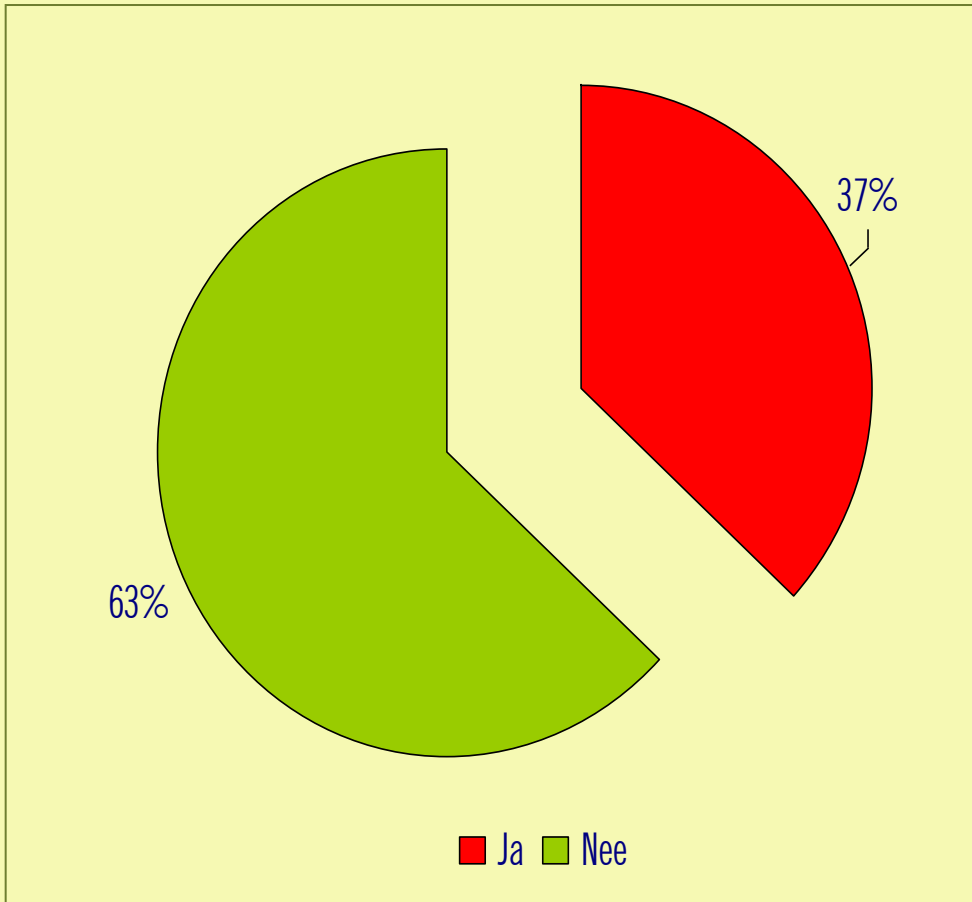
Verschillen volgens profiel

- **Muziek downloaden (63%):**
 - Vanaf 14 jaar (76%) doen jongeren het gemiddeld meer (in stijgende lijn, bij de 17-jarigen is het 82%). Onder die leeftijd doen ze het gemiddeld minder (in dalende lijn, bij de 10-jarigen is het 29%). Vooral jongeren in het technisch secundair (73%) en beroepssecundair onderwijs (83%) doen het meer. Als jongeren muziek downloaden, doen ze het gemiddeld **8 maal per week**.
- **Mails sturen (62%):**
 - Jongeren uit het lager onderwijs en de eerste jaren van het secundair doen het gemiddeld minder, de oudere jongeren, vanaf 15 jaar, veel meer (84%, 5de-6de secundair). Nederlandstaligen, vooral uit de Vlaamse steden (80%), sturen gemiddeld meer mails, Franstaligen minder. Jongeren uit eenoudergezinnen met vader doen het meer (75%). Jongeren die mails sturen, doen het gemiddeld **5 maal per week**.
- **Beelden, foto's, ... delen (62%):**
 - Vanaf 15 jaar doen de jongeren het meer dan gemiddeld (de 16-jarigen het meest: 81%), onder de 15 jaar minder dan gemiddeld. Nederlandstaligen, vooral jongeren uit de Vlaamse steden (80%), doen het gemiddeld meer, Franstaligen minder. Jongeren uit eenoudergezinnen met vader doen het meer (75%). Jongeren die beelden, foto's, delen, doen dat gemiddeld **8 maal per week**.

Verschillen volgens profiel

- **Deelnemen aan discussiefora (58%):**
 - Vanaf 14 jaar doen de jongeren het gemiddeld meer (3de-4de secundair 76%, 5de-6de secundair 75%), onder die leeftijd gemiddeld minder. Vooral jongeren uit het secundair technisch onderwijs doen eraan mee (84%). In Vlaanderen gebeurt het meer (65%) in Wallonië minder (50%). Jongeren uit de hoge sociale groepen doen het meer. Deelnemers aan deze forums doen het gemiddeld **7 maal per week**.
- **Andere activiteiten (tussen 28% en 37% van de jongeren vermelden ze):**
 - Jongens (35%), oudere leerlingen (39% in 5de-6de secundair), Franstalige jongeren (34%) en jongeren uit een eenoudergezin met vader (46%) luisteren meer naar muziek online. Zij die luisteren doen het gemiddeld **8 keer per week**. De laatste drie groepen downloaden ook meer films dan gemiddeld (zelfde cijfers). Degenen die films downloaden doen het gemiddeld **10 maal per week**. Films bekijken online en beelden downloaden gebeurt meer door oudere jongeren (vanaf 15 jaar), Brusselse jongeren (48%), jongeren uit het technisch en beroepssecundair onderwijs en jongeren uit eenoudergezinnen met vader (53%). De filmkijkers doen het gemiddeld **5 maal per week**, de jongeren die beelden downloaden **10 maal**. Deelnemen aan bloggs gebeurt meer door meisjes en minder door jongens. Jongeren uit het technisch secundair onderwijs doen het minder, jongeren in het beroepssecundair onderwijs een weinig meer. Wie doet het veel? De 14-jarigen (44%) en de jongeren die in de Waalse steden wonen (57%). Zij die het doen, doen het gemiddeld **7 maal per week**.

Ouderlijk toezicht - surfen

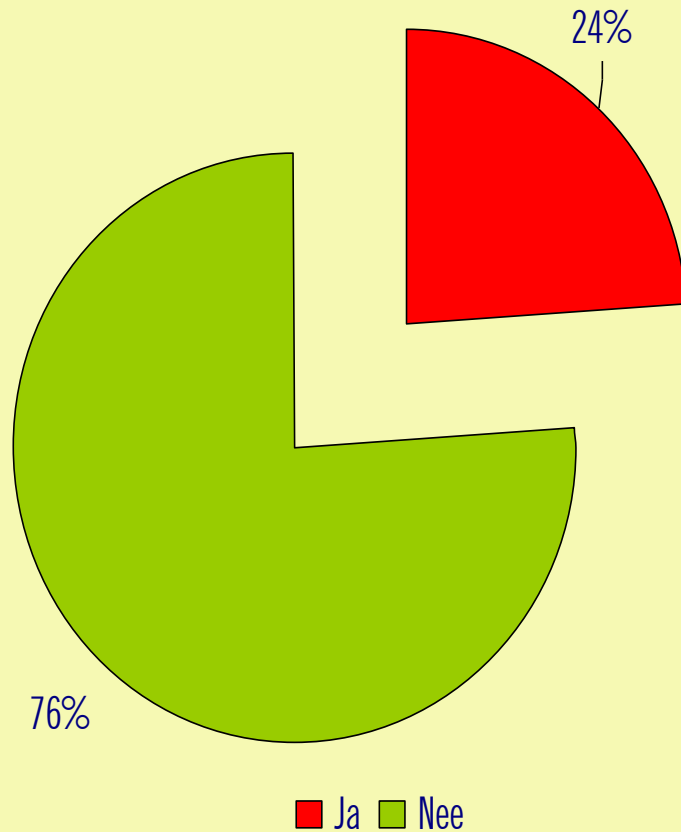

➤ Leggen je ouders je regels op bij het bezoeken van websites (surfen op internet)?

- Een meerderheid van de jongeren krijgt geen regels opgelegd bij het raadplegen van websites (surfen). Bijna 4 op 10 zegt dat de ouders dat wel doen.
- Voor de 10- tot 13-jarigen geldt het meer, voor de 16- en 17-jarigen minder. De 10- en 13-jarigen krijgen het meest regels opgelegd (respectievelijk 53% en 54% van hen), de 17-jarigen het minst (8%).
- Leerlingen uit het secundair beroepsonderwijs (26%) en jongeren uit gezinnen met 2 personen (21%) en uit gezinnen met co-ouderschap (27%) krijgen regels mbt surfen minder opgelegd. In kleine Vlaamse dorpen worden ze minder opgelegd (26%), in kleine Waalse meer (44%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Ouderlijk toezicht - chatten

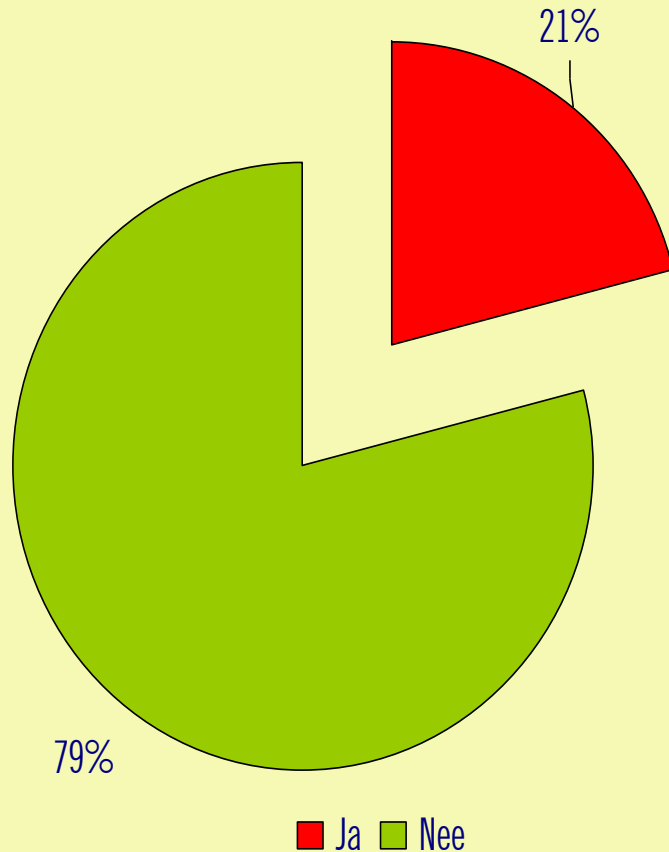

➤ Leggen je ouders je regels op bij het chatten op internet (MSN, ...)?

- Slechts 1 op 4 jongeren zegt dat de ouders regels opleggen bij het chatten.
- Meer meisjes krijgen regels opgelegd (28%), minder jongens (20%).
- Meer leerlingen van het lager onderwijs krijgen deze regels opgelegd (38%), minder oudere jongeren (5de-6de secundair 8%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Ouderlijk toezicht - downloaden

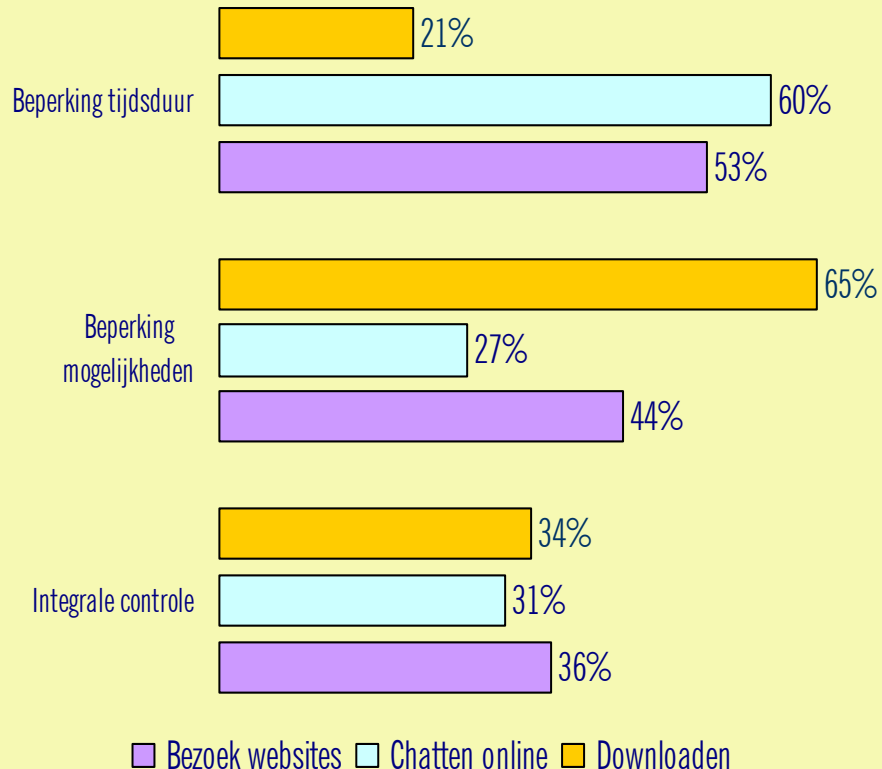

➤ Leggen je ouders je regels op bij het downloaden van beltonen of films?

- Nog minder jongeren, 1 op 5, zeggen dat hun ouders regels opleggen bij het downloaden van beltonen of films.
- Jongere leerlingen krijgen deze regels meer opgelegd (lager onderwijs 29%), en dan vooral de 10-jarigen (39%). Oudere jongeren, vanaf 15 jaar, veel minder (8% , 5de-6de secundair).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar

Regels ouderlijk toezicht

➤ Welke regels leggen je ouders je op?

- Een beperkte tijdsduur (uren activiteit per dag) geldt in de eerste plaats voor het chatten (6 op 10 jongeren), maar meer dan de helft van de jongeren wier ouders regels opleggen krijgt er ook mee te maken bij het surfen.
- Met een beperking van de mogelijkheden ('ik mag niet alles doen wat ik wil') moet 65% van de jongeren rekening houden bij het downloaden. Bij het bezoeken van websites en vooral bij het chatten geldt die beperking veel minder.
- Met een integrale controle (= alles controleren wat de jongere doet en/of de bezochte websites controleren) krijgt telkens ongeveer 1 op 3 jongeren te maken, zowel bij het surfen, chatten als downloaden

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar van wie de ouders regels opleggen

Regels ouderlijk toezicht - verschillen volgens profiel

- **Beperkte tijdsduur (duur wordt beperkt tot een aantal uren per dag):**
 - Jongeren die **surfen** doen het gemiddeld **2,5 uur per dag**. Meer jongeren uit de eerste jaren van het secundair onderwijs krijgen te maken met een beperking van de tijdsduur (63%, de gemiddelde tijdsduur is voor hen 1,5 uur). Dat is ook waar voor Brusselse jongeren (67%) en voor jongeren uit gezinnen met co-ouderschap (70%).
 - Jongeren die **chatten** doen het gemiddeld **3,3 uur per dag**, maar jongens zeggen dat ze minder chatten (gemiddeld 2 uur per dag). Meer jongeren uit het algemeen secundair onderwijs (70%) krijgen een beperkte tijdsduur opgelegd, veel minder jongeren uit het technisch secundair onderwijs (33%). Meer 13-jarigen (83%) krijgen ermee te maken. Dat geldt ook voor Franstalige jongeren in het algemeen (70%), vooral voor jongeren uit kleine Waalse dorpen (82%), maar ook voor de jongeren die in Vlaamse steden wonen (76%). Jongeren uit gezinnen met co-ouderschap krijgen ook vaker te maken met een beperktere chattijd (87%). Net zoals jongeren uit gemiddelde sociale groepen (68%), terwijl voor jongeren uit lage sociale groepen het omgekeerde geldt (30%).

Regels ouderlijk toezicht - verschillen volgens profiel

- Bij het **downloaden** geldt deze regel meer voor de jongeren uit het lager onderwijs (36%) en minder voor de leerlingen uit het secundair onderwijs, en dan vooral voor de leerlingen uit het algemeen secundair (10%) en beroepssecundair onderwijs (11%). De tijd van Brusselse (46%) en Franstalige jongeren (35%) wordt meer beperkt, die van Nederlandstalige jongeren minder (11%). De jongeren die downloaden doen het gemiddeld **2,6 uur per dag**.
- **Beperking mogelijkheden ('Ik mag niet alles doen wat ik wil'):**
 - Bij het **surfen** geldt deze beperking meer voor Nederlandstalige jongeren (55%) dan voor Franstalige (30%) en jongeren uit Brussel (22%). 14-jarigen moeten er meer rekening mee houden (57%), net zoals jongeren in het secundair technisch onderwijs (57%) en jongeren uit lage sociale groepen (62%). Jongeren uit gemiddelde sociale groepen minder (36%).
 - Wat het **chatten** betreft, kennen leerlingen uit het beroepssecundair onderwijs deze beperking amper (5%). De 10-jarigen kennen ze wel (46%). In Wallonië geldt deze beperking minder (16%), in Vlaanderen meer (37%).

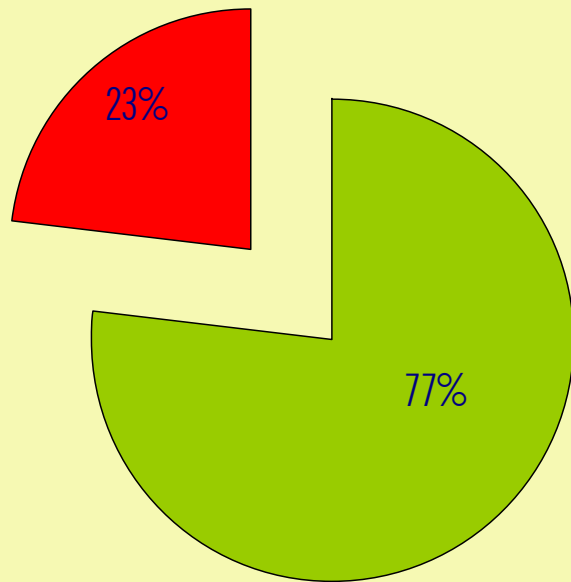
Regels ouderlijk toezicht - verschillen volgens profiel

- Op het vlak van het **downloaden** spreken vooral de leerlingen uit het algemeen secundair onderwijs over deze beperking (78%), in tegenstelling tot de leerlingen uit het technisch secundair onderwijs (41%). Het geldt ook meer voor de leerlingen uit de eerste en laatste jaren van het secundair onderwijs (respectievelijk 78% en 90%). Franstalige jongeren kennen deze beperking minder (53%), Nederlandstalige meer (74%).
- **Integrale controle ('Ze controleren de websites/alles wat ik doe')**:
 - Wat het **surfen** betreft, worden de jongeren uit het lager onderwijs (48%) en de 11-en 12-jarigen meer gecontroleerd (54% en 52%). Jongeren uit het technisch secundair en beroepssecundair worden veel minder gecontroleerd (24% en 6%). Dat geldt ook voor de oudere jongeren (vanaf 14 jaar). Waalse jongeren (44%) en jongeren uit eenoudergezinnen met moeder (57%) krijgen dan weer meer controle.

Regels ouderlijk toezicht - verschillen volgens profiel

- Wat het **chatten** betreft, zeggen leerlingen uit het secundair technisch onderwijs (48%) en leerlingen uit lage sociale groepen (60%) dat ze meer gecontroleerd worden. In Wallonië en Brussel gebeurt het minder, in Vlaanderen meer. Leerlingen uit het algemeen secundair onderwijs en oudere leerlingen worden minder gecontroleerd.
- Op het vlak van het **downloaden** geldt deze vorm van strengere controle minder voor de oudere leerlingen van het secundair onderwijs (6%). Franstalige jongeren spreken er ook minder in deze termen over (23%). Jongeren uit kleine Vlaamse dorpen (62%) en jongeren uit lage sociale groepen (50%) beweren het omgekeerde.

Veiligheidsgevoel

■ ja ■ nee

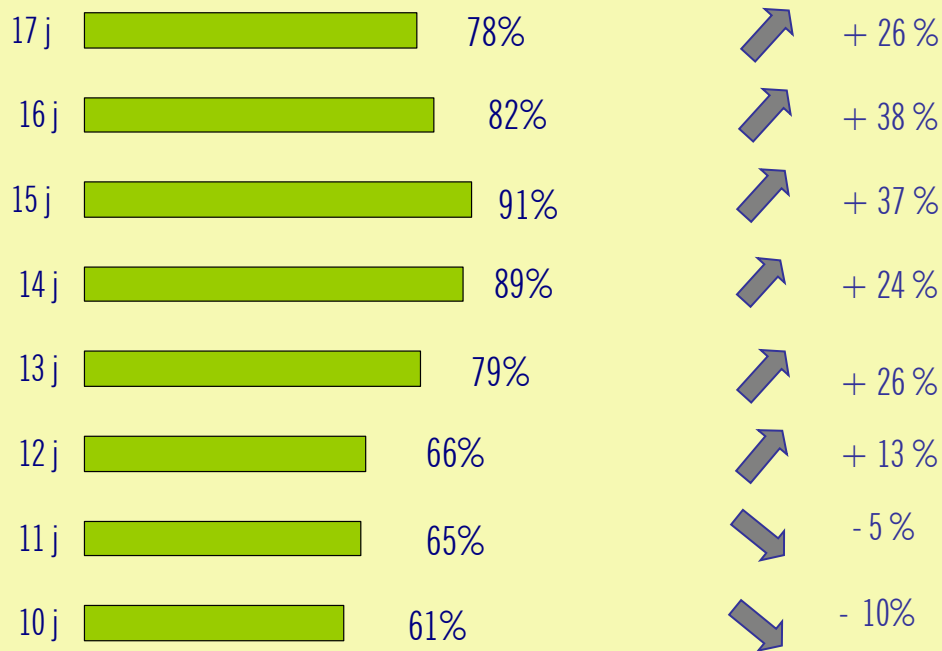
➤ Voel je je veilig op het internet?

- Gemiddeld meer dan 3 op 4 jongeren zegt zich veilig te voelen.
- Jongeren uit het technisch secundair en beroepssecundair onderwijs voelen zich veiliger (89% en 87%).
- Jongeren uit lage sociale groepen voelen zich veiliger (89%), jongeren uit gemiddelde sociale groepen minder veilig (70%).
- Franstalige (64%) en Brusselse (59%) voelen zich in het algemeen minder veilig, Nederlandstalige meer (86%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Veiligheidsgevoel - verschillen volgens leeftijd

Evolutie in vgl met 2007

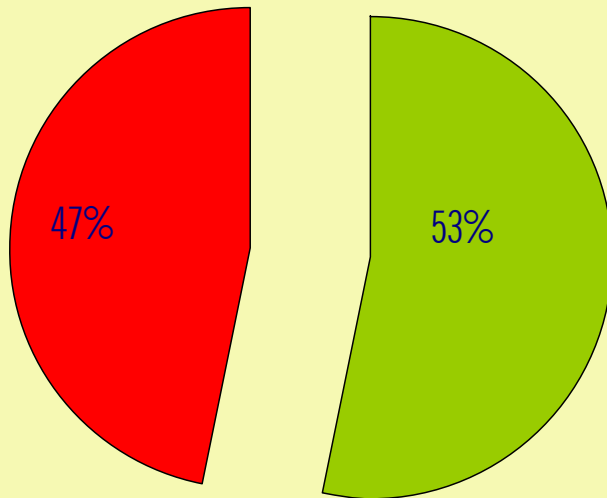

➤ Voel je je veilig op het internet?

- Vooral de jongeren uit de hogere jaren van het secundair onderwijs, meer bepaald vanaf 14 jaar (89%), zeggen zich veilig te voelen.
- Tussen 12 en 15 jaar neemt het gevoel van onveiligheid (verder) af, daarna neemt het weer lichtjes toe.
- Het valt evenwel op dat minder jongeren uit het lager onderwijs zich veilig voelen. Van de 10-jarigen voelt zich 39% niet veilig, van de 11-jarigen 35% en van de 12-jarigen 34%.
- In vergelijking met 2007 neemt het gevoel van onveiligheid toe bij de 10- en 11-jarigen. Bij alle andere leeftijden is het sterk afgenomen.

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Contacten online - spelen

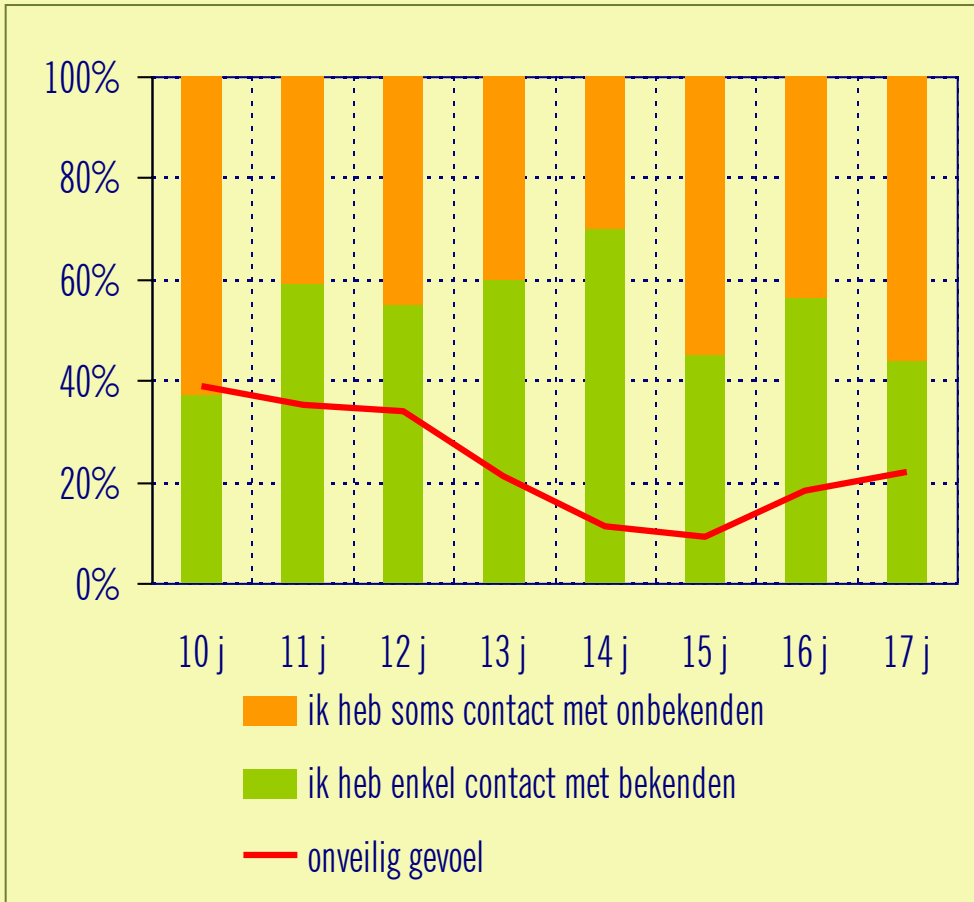
■ ja ■ nee

➤ Als je op internet speelt, heb je dan alleen contact met mensen die je kent?

- Bijna de helft van de jongeren die online speelt heeft ook contacten met onbekenden.
- Bij de jongens zijn er dat meer (61%), bij de meisjes minder (32%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Contacten online - verschillen volgens leeftijd bij spelen

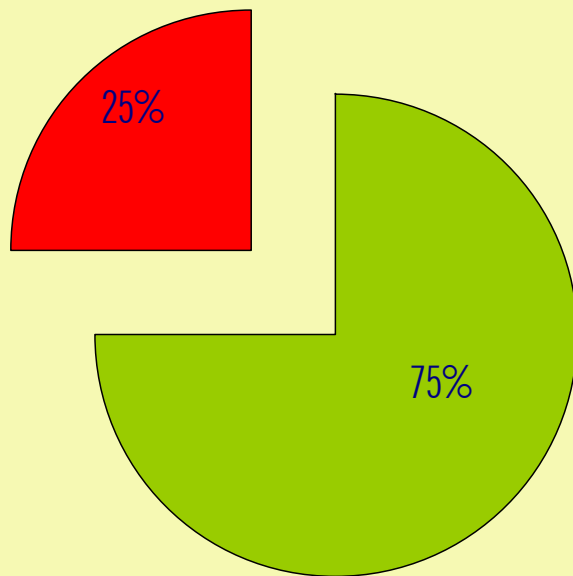

➤ Als je op internet speelt, heb je dan alleen contact met mensen die je kent?

- Van de 10-, 15- en 17-jarigen zegt meer dan de helft van de jongeren wel eens te spelen met onbekenden online. Bij de 10-jarigen is het 63%.
- Met een subjectief (on)veiligheidsgevoel lijkt dat gedrag niet samen te hangen. Alleen bij de 10-jarigen speelt het lichtjes mee.
- Pieken zijn er op 10-jarige leeftijd (uit onvoorzichtigheid of onwetendheid?), op 15 jaar (uit experimenteerlust?) en op 17 jaar (omdat men ondertussen beter weet om te springen met risico's?).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Contacten online - chatten

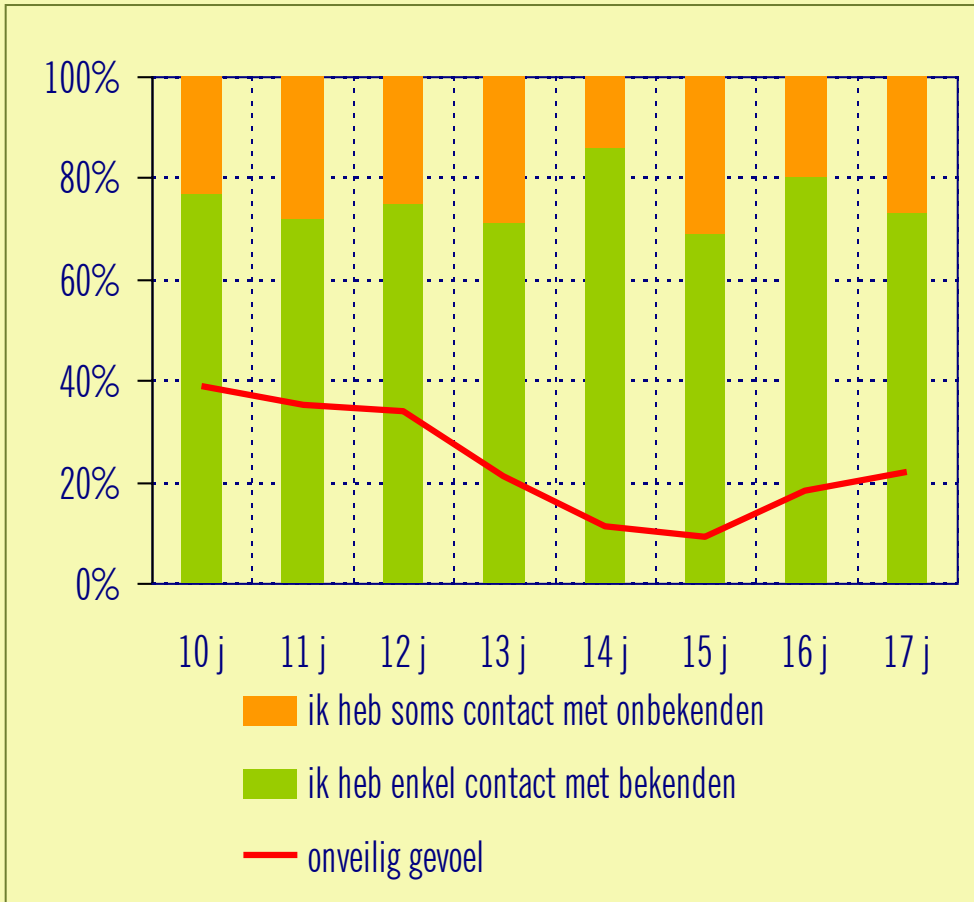
■ ja ■ nee

➤ Als je op internet chat, doe je dat dan alleen met mensen die je kent?

- 3 op 4 jongeren chat alleen met bekenden. 1 op 4 doet het ook met onbekenden.
- In Wallonië chatten de jongeren meer met onbekenden (30%).
- Jongeren uit hoge sociale groepen chatten meer dan anderen alleen met bekenden (80%).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Contacten online - verschillen volgens leeftijd bij het chatten

➤ Als je op internet chat, doe je dat dan alleen met mensen die je kent?

- Chatten met onbekenden gebeurt op alle leeftijden minder dan spelen met onbekenden.
- Toch doet 1 op 3 tot 1 op 4 jongeren het wel. Het meeste gebeurt het door de 15-jarigen (31% van hen).
- Met uitzondering van de 14- en 16-jarigen die voorzichtiger lijken en minder dan de andere leeftijdsgroepen met onbekenden chatten (respectievelijk 86% en 80% van hen chat alleen met bekenden).

Basis: jongeren van 10 tot 17 jaar die het internet gebruiken

Conclusies

- **Internet: gebruik en frequentie**

- Meer dan 9 op 10 jongeren gebruiken vandaag het internet, een toename met 4% in vergelijking met 2007. Alle leeftijdsgroepen surfen meer dan in 2007, behalve de 12-jarigen. 8% van de onderzochte jongeren gebruikt het internet niet.
- De surffrequentie neemt af in vergelijking met 2007, maar verschilt, net als het internetgebruik, sterk al naargelang het geslacht, de leeftijd, de woonplaats, het type gezin, ... De 11-jarigen gaan wekelijks het meest op internet!
- Vandaag surfen de jongeren hoofdzakelijk thuis. Maar het internetgebruik bij vrienden, familie en op school neemt verder toe. De beslissing om thuis een internetaansluiting te nemen wordt in de eerste plaats genomen door de ouders en dan vooral – verrassend – door de moeder.
- De populairste activiteit online blijft chatten, gevolgd door websites bezoeken, spelen, muziek downloaden, mails sturen, beelden en foto's delen en – eveneens verrassend – deelnemen aan discussieforums. Films worden minder gedownload dan bekeken, beelden (foto's, ...) worden veel minder gedownload dan gedeeld, maar muziek wordt meer gedownload dan online beluisterd.

Conclusies

- De activiteiten online verschillen erg al naargelang het profiel. Ook de frequentie verschilt sterk. Zonder rekening te houden met het aantal jongeren dat een activiteit beoefent zijn de volgende de meest uitgevoerde: websites bezoeken (gemiddeld 19 maal/week), films en beelden downloaden (10 maal/week), muziek downloaden, muziek beluisteren en foto's en beelden delen (8 maal/week), chatten en discussiefora bezoeken (7 maal/week).
- Jongeren die surfen doen het gemiddeld 2,5 uur per dag, jongeren die chatten 3,3 uur per dag, jongeren die downloaden 2,6 uur.
- **Internet en ouderlijk toezicht**
 - In welke mate kijken de ouders mee over de schouders van de minderjarigen? Meer dan 6 op 10 jongeren zeggen dat ze geen regels opgelegd krijgen bij het surfen. Slechts 1 op 4 jongeren moet bepaalde regels volgen bij het chatten en amper 1 op 5 bij het downloaden van beltonen of films.
 - Een meerderheid van de jongeren die regels opgelegd krijgt vermeldt de volgende: beperking van de tijdsduur bij het chatten en bij het surfen en een beperking van de mogelijkheden bij het downloaden. Maar of en in welke mate jongeren met regels te maken krijgen hangt sterk af van een aantal variabelen: leeftijd, type gezin, sociale achtergrond, taalgroep, ...

Conclusies

- **Internet en veiligheid**
 - Het subjectieve veiligheidsgevoel van jongeren is groot. 3 op 4 zegt zich veilig te voelen online. In vergelijking met 2007 neemt het gevoel van onveiligheid af bij alle leeftijden, behalve - opvallend! - bij de 10- en 11-jarigen.
 - Toch vertonen veel jongeren gedrag dat mogelijke risico's inhoudt: bijna de helft van hen heeft bij het spelen online contacten met onbekenden (veel meer jongeren hebben zulke contacten op specifieke leeftijden). Chatten doet 1 op 4 (ook) met onbekenden.

Aanbevelingen

- **Internet, digitale kloof en risico's**
 - Overheidsmaatregelen en een prijsdaling hebben de digitale kloof verder verkleind. De toegang tot het (breedband)net is gemakkelijker en steeds meer jongeren hebben toegang tot het internet (vooral thuis), zoals ook blijkt uit het onderzoek. De digitale kloof situeert zich dan ook steeds meer op een tweede niveau: er is vandaag een kloof tussen de gebruikers die kunnen werken met ICT en zelfstandig en verantwoord kunnen omspringen met de risico's ervan en met gegevensverwerking, ... en zij die dat niet of onvoldoende kunnen. Meer jongeren en opvoeders moeten de risico's leren beheren die met de populaire vormen van internetgebruik (surfen, chatten, downloaden, spelen, ...) samenhangen. De jongeren lijken ze te onderschatten, sommige opvoeders kennen ze nog onvoldoende.
 - In dit verband beklemtoont het OIVO dat de problemen die te maken hebben met de bescherming van minderjarigen online en die samenhangen met deze én andere risico's ook verder moeten aangepakt worden: privacyproblemen (foto's en filmpjes online, gegevensverzameling online, ...), reclame gericht op minderjarigen, handelspraktijken en consumentenbedrog, technische risico's (virussen, ...), internet-, spelletjes- en gokverslaving, cyberpesten, ...

Aanbevelingen

- De wetgeving op het vlak van internet moet verstrekt worden, precies omdat het gebruik ervan niet zonder risico's is, zeker niet voor de jongeren.
 - De digitale kloof is dan wel kleiner geworden, maar de overheid moet het gebruik van ICT in publieke plaatsen, leefruimten en het onderwijs blijven stimuleren, en ze moet de ontwikkeling vergemakkelijken van aangepaste openbare inhoud, die vrij van rechten is en aantrekkelijk voor gebruik door de jongeren.
- **Betere internetopvoeding**
 - Een kritische internetopvoeding, met aandacht voor alle risico's, blijft noodzakelijk.
 - Meer aandacht moet besteed worden aan risicogedrag waarvan een aanzienlijk deel van de allerjongste internetgebruikers getuigt. Te meer omdat net zij steeds actiever worden online.

Aanbevelingen

- De begeleidende rol die ouders kunnen spelen moet meer beklemtoond worden. Zij moeten meer kennis kunnen verwerven van (het beheer van) de risico's die samenhangen met de populairste jongerenactiviteiten op het internet en over instrumenten kunnen beschikken die meer communicatie met de jongeren over deze onderwerpen mogelijk maken. Zodat het risicogedrag dat minderjarigen vandaag in meerdere of mindere mate ontplooiën beter door hen kan worden ingekaderd.

Verantwoordelijke uitgever :
Marc Vandercammen

OIVO
Stichting van openbaar nut - ON 417541646
Paapsemlaan 20 - 1070 BRUSSEL
Tel. 02/547.06.11 - Fax. 02/547.06.01
www.oivo.be

Uitgave 2010
Catalogusreferentie : 998-10

D-2010-2492-10
©OIVO

Prijs: 37 €

Reproductie voor niet-commerciële doeleinden toegelaten mits bronvermelding